

***สภาพัฒนา**

ภาวะสังคมไทย

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569

25

**พฤษภาคม
2569**

เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความเคลื่อนไหวทางสังคมไตรมาสหนึ่ง ปี 2569

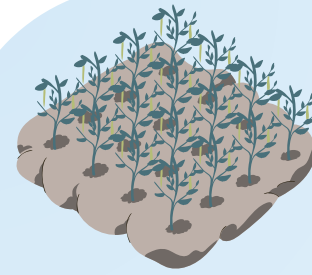

ความเคลื่อนไหวทางสังคม ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569

แรงงาน

การจ้างงานไตรมาสหนึ่ง ปี 2569 ขยายตัว ร้อยละ 4.6 จากภาคเกษตรกรรมที่ฟื้นตัว และนอกภาคเกษตรกรรมที่ขยายตัวต่อเนื่อง โดยการจ้างงานสาขาการค้าส่ง/ค้าปลีก ขยายตัวสูงที่สุด รองลงมาเป็นสาขาการขนส่งและจัดเก็บสินค้า และสาขาการผลิต

ภาคเกษตรกรรม
11.3 ล้านคน
▲ +6.2%YoY

- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (ปรับฤดูกาล)
▲ +2.6%YoY
- กำลังแรงงานฤดูกาล
▼ -5.6%YoY

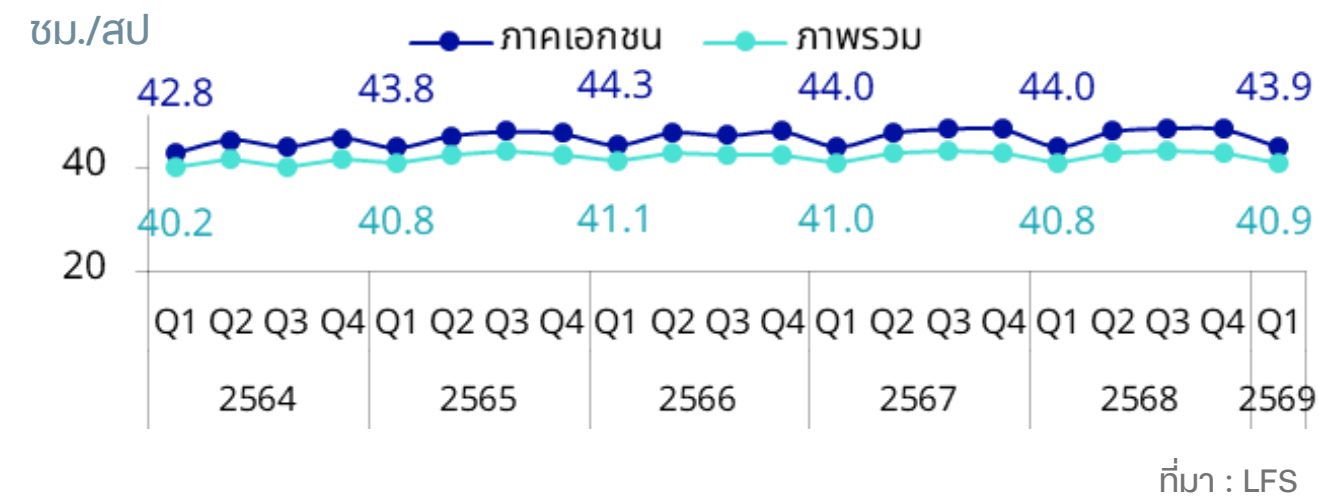

นอกภาคเกษตรกรรม
29.9 ล้านคน
▲ +4.0%YoY

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (LFS)

ชั่วโมงการทำงาน

ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยของแรงงานค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ผู้ทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้น แต่ผู้ทำงานต่ำระดับเพิ่มขึ้นเช่นกัน

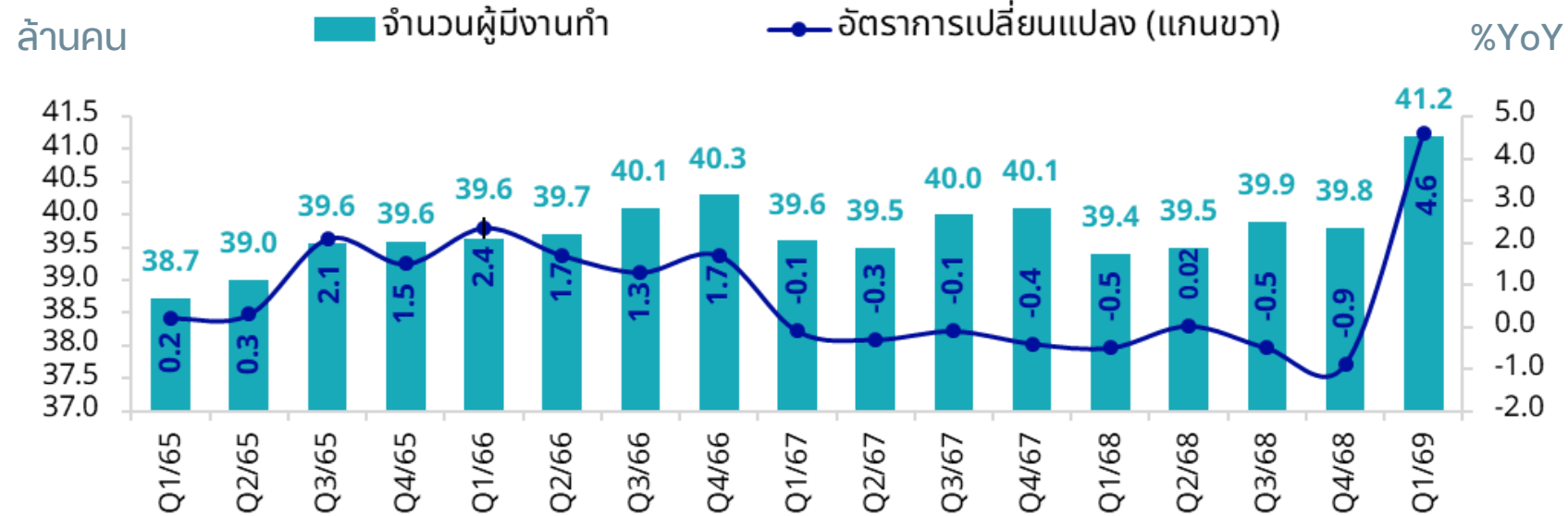

ผู้ทำงานล่วงเวลา*
6.1 ล้านคน (+4.1%)

ผู้ทำงานต่ำระดับ**
1.9 แสนคน (+5.4%)

* ผู้ทำงานล่วงเวลา คือ ผู้มีงานทำที่ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมง/สัปดาห์
** ผู้ทำงานต่ำระดับ คือ ผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ และต้องการทำงานเพิ่ม (นับรวมผู้ที่ทำงาน 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

จำนวนผู้มีงานทำและอัตราการเปลี่ยนแปลง

ที่มา : LFS

ค่าจ้างแรงงาน

ค่าจ้างแรงงานเฉลี่ยในภาพรวมปรับลดลง ตามค่าจ้างเฉลี่ยของกลุ่มอาชีพอิสระ

ภาพรวม : 16,145 บาท/คน/เดือน (-0.6%)

ถูกจ้างในระบบ
15,675 บาท/คน/เดือน (+0.7%)

กลุ่มอาชีพอิสระ
16,852 บาท/คน/เดือน (-2.5%)

แรงงาน

ผู้ว่างงานเพิ่มขึ้น
3.9 แสนคน
 ▲ +9.9%YoY

ที่มา : LFS

เคยทำงาน 2.39 แสนคน (+44.8%YoY)
ไม่เคยทำงาน 1.54 แสนคน (-20.1%YoY)

ผู้ว่างงานระยะยาวเพิ่มขึ้น (ผู้ว่างงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป)

8.7 หมื่นคน ▲ +27.0%YoY ที่มา : LFS

อัตราการว่างงานรวมเพิ่มขึ้น

Q1/2568 **0.89** (ผู้ว่างงาน 3.6 แสนคน)
 Q1/2569 **0.94** (ผู้ว่างงาน 3.9 แสนคน)
 Q4/2568 **0.70** (ผู้ว่างงาน 2.8 แสนคน)
 ที่มา : LFS

อัตราการว่างงานในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น

Q1/2568 **1.88*** (2.27 แสนคน)
 Q4/2568 **1.78**** (2.17 แสนคน)
 Q1/2569 **2.00**** (ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน 2.42 แสนคน)
 ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

*จำนวนผู้รับประโยชน์ทดแทนฯ Q1/68 เป็นข้อมูลจริงจากสำนักงานประกันสังคม
 **จำนวนผู้รับประโยชน์ทดแทนฯ Q4/68 และ Q1/69 เป็นข้อมูลคาดการณ์ โดย สป. กระทรวงแรงงาน

ผู้เสมือนว่างงานเพิ่มขึ้น

4.4 ล้านคน ▲ +3.0%YoY

ภาคเกษตรกรรม 1.4 ล้านคน (-9.3%YoY)

นอกภาคเกษตรกรรม 3.0 ล้านคน (+9.6%YoY)

*ผู้ที่ทำงาน 0 - 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในภาคเกษตรกรรม หรือผู้ที่ทำงาน 0 - 24 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกภาคเกษตรกรรม

ที่มา : LFS

ประเด็นด้านแรงงานที่ต้องให้ความสำคัญ

1 ผลกระทบจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง

สาขาการขนส่ง

ต้นทุนพลังงาน ~35.5% ของต้นทุนรวม ทำให้รายได้สุทธิลดลง

สาขาการผลิต

อาจชะลอ/หยุดผลิตชั่วคราวจากต้นทุนที่สูงขึ้น

สาขาการก่อสร้าง

ราคาวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันและค่าขนส่ง

สาขาการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชะลอการเดินทาง

ไม่เลิกจ้างแต่

- ลดชั่วโมงการทำงาน
- ลด/ยกเลิก OT

รายได้ลด ท่ามกลางค่าครองชีพสูง

ควรเร่งเตรียมมาตรการช่วยเหลือ จับคู่การจ้างงานในสาขาที่มีความต้องการแรงงาน

2 การว่างงานแฝงสูงขึ้นในปี 2567-2568

ตลาดแรงงานไทยยังมีความเปราะบาง

▶ **ผู้ว่างงานแฝง = 2.2 แสนคน** (▲ 17.8% จากปี 67)

- 65.0% จบระดับประถม/ต่ำกว่า
- ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตร ก่อสร้าง และการผลิต

ค่าจ้างเฉลี่ย (ต่อคนต่อเดือน)

ภาพรวม ~1.6 หมื่นบาท

ผู้ว่างงานแฝง ~6.7 พันบาท

ควรเร่งยกระดับผลิตภาพและสร้างอาชีพเสริม โดยเฉพาะแรงงานในภาคเกษตร

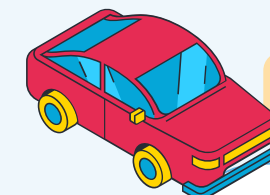
3 ความเสี่ยงต่อการจ้างงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (EV)

อุตสาหกรรม EV ของไทยเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ไทยตั้งเป้าสนับสนุนการผลิตและใช้รถ EV ภายในปี 2576

ยอดจดทะเบียนใหม่ของรถ EV ปี 2569-2571 คาดว่าอยู่ที่

125,000 คัน/ปี (▲ 3.8% ต่อปี)

การผลิตรถยนต์เครื่องยนต์สันดาปมีแนวโน้มลดลง

แรงงาน 1.1 แสนคน (16.3% ของแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์) เสี่ยงต้องย้ายอุตสาหกรรม

ควรมีมาตรการรองรับผลกระทบต่อผู้ประกอบการและแรงงาน อาทิ สนับสนุนการปรับสายการผลิตสู่อุตสาหกรรมใหม่

หนี้ครัวเรือน

ไตรมาสที่ 2568 หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.05 ทำให้สัดส่วนต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 86.7 ส่วนคุณภาพสินเชื่อแยกลงต่อเนื่อง

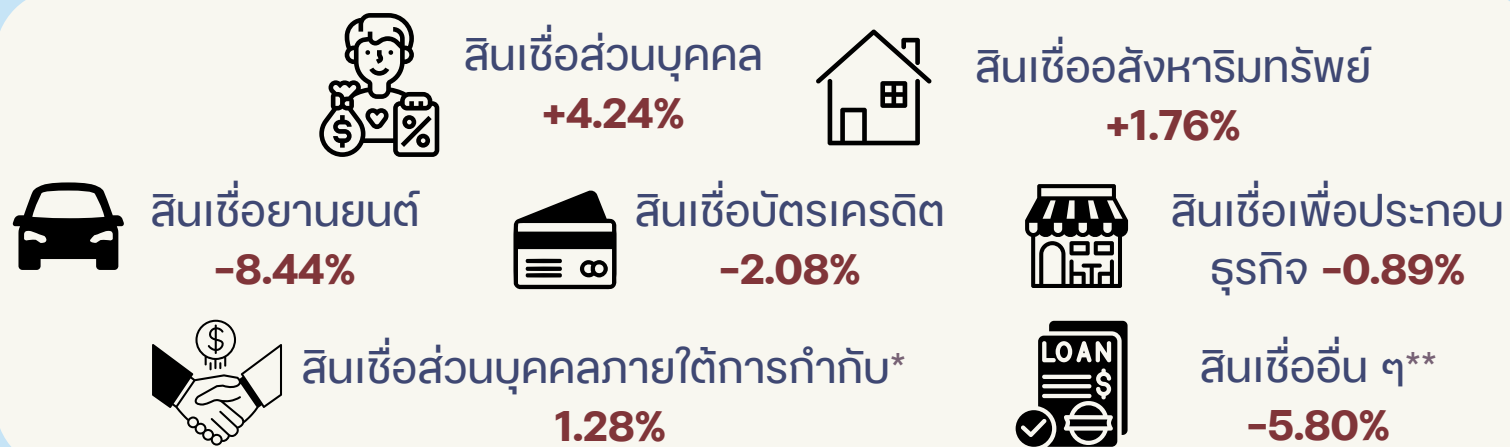
ภาพรวมหนี้ครัวเรือน

ณ สิ้นสุดระยะเวลา	รายปี			รายไตรมาส							
	2564	2565	2566	Q1-67	Q2-67	Q3-67	Q4-67	Q1-68	Q2-68	Q3-68	Q4-68
หนี้ครัวเรือน (ล้านล้านบาท) /1	15.32	15.92	16.39	16.37	16.36	16.36	16.44	16.33	16.32	16.33	16.44
%YoY	3.8	3.92	2.98	2.4	1.55	0.82	0.21	-0.35	-0.31	-0.19	0.05
%QoQ (ปรับฤดูกาล)	N/A	N/A	N/A	0.33	0.08	-0.09	-0.11	-0.19	0.07	0.05	0.13
Nominal GDP (ล้านล้านบาท) /2	16.18	17.38	17.99	18.1	18.31	18.48	18.68	18.83	18.89	18.89	18.97
สัดส่วนหนี้ต่อ GDP (1/2)	94.6	91.6	91.1	90.4	89.4	88.5	88	86.7	86.4	86.4	86.7

* คำนวณจากเงินที่ภาคครัวเรือนกู้ยืม หากรวมผลรวมของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (QGDP) 4 ไตรมาสย้อนหลัง โดยเริ่มนับจากไตรมาสที่อ้างถึง
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประมวลผลโดย สศช.

สินเชื่อสังหาริมทรัพย์และสินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน ในไตรมาสที่ 2568 จำแนกรายวัตถุประสงค์

*สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ: สินเชื่อที่ผู้ให้บริการต้องมาขอใบอนุญาต ธปท อาทิ สินเชื่อบัตรเครดิตเงินสด
**สินเชื่ออื่น ๆ คือ สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ สินเชื่อที่จำแนกวัตถุประสงค์ไม่ได้
ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศช.

คุณภาพสินเชื่อของครัวเรือนแยกลงต่อเนื่อง

ข้อมูลเครดิตบูโร

สินเชื่อที่ค้างชำระ 90 วันขึ้นไป (NPLs)

มีมูลค่า 1.31 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวมอยู่ที่ 9.59% เพิ่มขึ้นจาก 9.45% ของไตรมาสก่อน โดยปรับขึ้นเกือบทุกกลุ่มสินเชื่อ

ข้อมูลธนาคารพาณิชย์

สินเชื่อที่ค้างชำระ 90 วันขึ้นไป (NPLs)

มีมูลค่า 1.71 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวมอยู่ที่ 3.23% ลดลงจากไตรมาสก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราการขยายตัว สัดส่วน และสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมของ NPLs รายวัตถุประสงค์

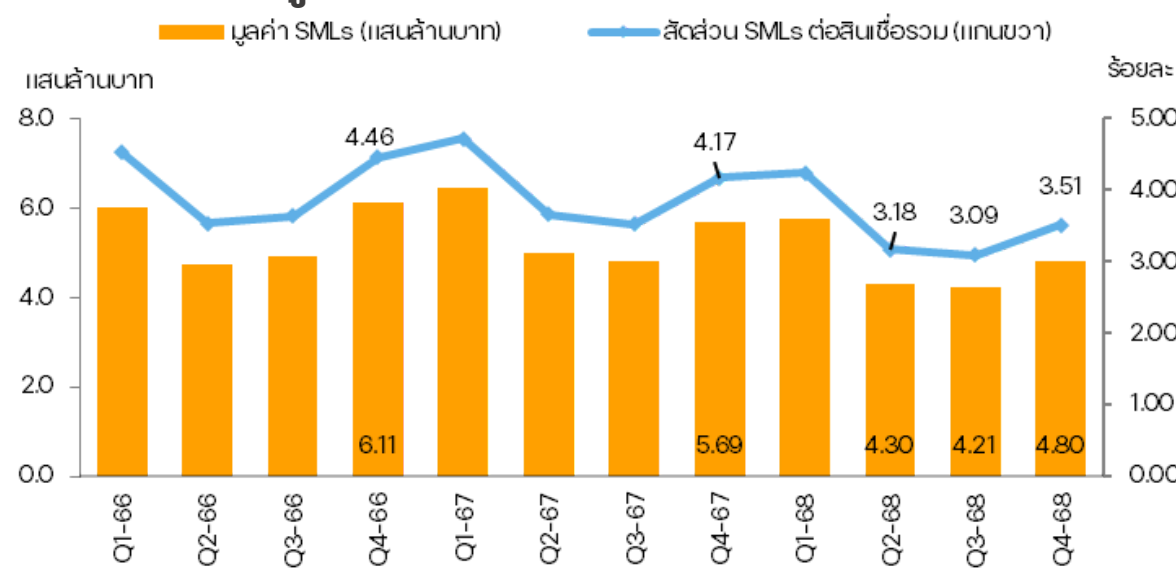
ประเภทสินเชื่อ	มูลค่า (ล้านล้านบาท)	สัดส่วน Q4/68 (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวของ NPLs (ร้อยละ)								สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)							
			2567				2568				2567				2568			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
รวม NPLs	1.31	100.0	14.9	12.2	14.1	16.4	8.7	6.9	7.6	7.6	8.01	8.48	8.78	8.94	8.78	9.11	9.45	9.59
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	0.25	18.8	18.2	23.2	28.0	29.1	16.5	9.9	6.1	5.7	3.98	4.34	4.58	4.54	4.52	4.66	4.74	4.68
สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์	0.27	21.0	32.0	29.7	22.8	15.9	11.4	5.4	7.2	2.8	9.30	10.03	10.33	11.09	11.30	11.65	12.16	12.43
สินเชื่อบัตรเครดิต	0.07	5.5	14.6	21.5	18.8	13.0	9.1	2.4	1.8	5.3	11.50	12.29	12.58	11.88	12.62	12.68	12.86	12.56
สินเชื่อส่วนบุคคล	0.30	22.5	11.9	7.7	8.6	9.2	2.1	4.3	3.3	4.1	10.14	10.44	10.77	10.77	10.22	10.72	10.90	11.04
สินเชื่อเพื่อการเกษตร	0.03	2.3	-28.9	-33.9	-34.1	-14.2	-37.7	-37.1	-28.0	-22.8	5.08	6.12	5.90	5.47	3.71	4.56	4.83	4.79
สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์	0.09	6.7	13.4	9.7	20.1	19.3	7.2	4.8	1.3	7.8	10.87	11.55	12.25	12.67	12.23	12.82	13.20	13.87
อื่น ๆ	0.30	23.2	13.5	5.9	12.5	21.9	15.9	20.7	25.2	24.1	19.25	19.27	19.79	20.54	19.98	20.00	21.14	21.80

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

สินเชื่อที่ค้างชำระระหว่าง 31 - 90 วัน (SMLs)

มีมูลค่า 4.8 แสนล้านบาท หรือมีสัดส่วนต่อสินเชื่อรวม 3.51% เพิ่มขึ้นจาก 3.09% ของไตรมาสก่อน

มูลค่า และสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมของ SMLs

ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

หนี้ครัวเรือน

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 คนรุ่นใหม่ซื้อสินค้าและบริการตามรีวิว/เทรนด์ออนไลน์

สื่อออนไลน์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคของ Gen Z ไทย

- 58.0% เชื่อถือคำแนะนำจากครีเอเตอร์ที่ตนติดตาม
- 50.0% มีทัศนคติเชิงบวกต่อแบรนด์บนแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย

ที่มา : Visa (2025)

หนี้บริโภคของกลุ่มคนอายุไม่เกิน 25 ปี โตสูงกว่าทุกกลุ่ม

ไตรมาส 4 ปี 2568

สินเชื่อบัตรเครดิต

↑ 13.5%

สินเชื่อส่วนบุคคล

↑ 11.5%

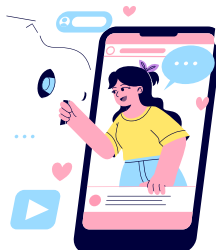
ที่มา : บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

ควรเร่งเสริมสร้างทักษะทางการเงินแก่คนรุ่นใหม่ตั้งแต่เริ่มต้น

เช่น **ประเทศออสเตรเลีย**

สอนทักษะทางการเงินตั้งแต่ระดับประถมศึกษา

ให้ความรู้เรื่องอิทธิพลของสังคมและกลุ่มเพื่อนที่มีต่อการใช้จ่าย

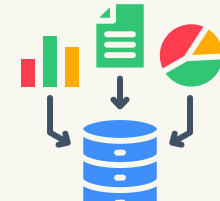
ที่มา : ACARA (n.d.)

2 การเปิดตัวของธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) อาจต้องเฝ้าระวังการก่อหนี้เพิ่ม

Virtual Bank ขยายการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยเฉพาะกลุ่มที่ยังไม่เคยเข้าถึงบริการแบบดั้งเดิม

ให้บริการผ่านระบบดิจิทัล

ใช้ข้อมูลทั้งในและนอกภาคการเงิน มาประกอบการพิจารณาสินเชื่อ

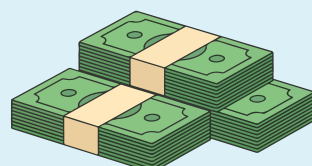
▶ ลดข้อจำกัดของบริการสินเชื่อแบบเดิม

อย่างไรก็ตาม อาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในการก่อหนี้

ประเทศจีน

สินเชื่อออนไลน์

ประชาชนจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น

ผู้กู้บางส่วนเข้าสู่วงจรหนี้ง่ายขึ้น

ที่มา : Yue et al., (2022)

ประเทศฟิลิปปินส์

สัดส่วน NPLs ธนาคารดิจิทัล

สัดส่วน NPLs ธนาคารแบบดั้งเดิม

ที่มา : Business World (2025)

3 อิทธิพลของ Finfluencer ต่อพฤติกรรมการเงินครัวเรือนในยุคดิจิทัล

Finfluencer หรือ Financial Influencer มีบทบาทมากขึ้นในช่วงที่ผ่านมา

เนื้อหาเข้าถึงง่าย

ดูน่าเชื่อถือ

ใกล้ชิดกับผู้ติดตาม

ยังมีบางประเด็นที่ยังต้องเฝ้าระวังจาก Finfluencer อาทิ

การไม่มีความรู้เพียงพอ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน

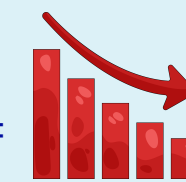

ข้อมูลที่เผยแพร่อาจไม่ครบหรือคลาดเคลื่อน

การชักชวนให้ทำธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูง

เกิดการขาดทุนและภาระหนี้สินตามมา

ผู้ติดตามบางส่วนอาจนำคำแนะนำไปใช้โดยไม่ประเมินความเสี่ยงรอบด้าน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2569)

ควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลเนื้อหาของ Finfluencer

ขึ้นทะเบียนกับ ก.ล.ต.

มีใบอนุญาต

สุขภาพและการเจ็บป่วย

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569 การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลง ร้อยละ 36.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง

โรค	ปี 2568				ปี 2569	%YoY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q1/2569
ปอดอักเสบ	138,418	97,040	103,517	120,163	97,084	-29.9
ไข้เลือดออก	7,236	15,036	24,918	10,463	4,635	-35.9
มือ เท้า ปาก	10,684	13,004	68,510	20,276	8,534	-20.1
ไข้หวัดใหญ่	267,952	130,683	217,452	558,368	159,855	-40.3
บิด	506	598	556	412	456	-9.9
หัด	389	352	212	184	153	-60.7
ดีหนู	782	955	1,287	2,091	855	9.3
ไข้สมองอักเสบ	312	435	413	412	369	18.3
อหิวาตกโรค	1	0	4	2	3	200
ไข้กาฬหลังแอ่น	2	0	6	13	6	200
พิษสุนัขบ้า	4	2	1	0	2	-50
รวม	426,286	258,105	416,876	712,384	271,952	-36.2
อัตราต่อประชากรแสนคน	645	392	632	1,081	413	

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569

ที่มา : รายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง DDS กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สุขภาพจิตของคนไทย
ปัญหาเสี่ยงซึมเศร้าสูงสุด (5.4%)
ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน

เฝ้าระวังความเครียดและผลกระทบต่อสุขภาพจิตจากการใช้ชีวิตที่เพิ่มขึ้นจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 การติดเชื้อไวรัสฮันตา (Hantavirus Disease)

การแพร่ระบาด

- สัตว์ฟันแทะ → คน ผ่านการสูดดม/สัมผัสสารคัดหลั่ง
- คน → คน ผ่านการสัมผัสใกล้ชิดเป็นเวลานาน

อาการ

ไข้ ปวดเมื่อย อ่อนเพลีย คล้ายไข้หวัดใหญ่ และอาจมีอาการทางระบบทางเดินอาหาร/ภาวะเลือดออก

ความรุนแรง

- อัตราการแพร่เชื้อค่อนข้างต่ำ แต่อัตราการเสียชีวิตบางพื้นที่สูงถึง 30-50%
- ปัจจุบันยังไม่พบการระบาดในประเทศไทย

MUST DO!

เฝ้าระวังผู้เดินทางจากพื้นที่เสี่ยง หลีกเลี่ยงการสัมผัสสารคัดหลั่งของหนูและสัตว์ฟันแทะ หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันเมื่อมีความจำเป็น

2 ภัยสุขภาพในช่วงฤดูฝน

โรคระบบทางเดินหายใจ

เช่น ไข้หวัดใหญ่ ปอดอักเสบ RSV

โรคที่มียุงเป็นพาหะ

เช่น โรคไข้เลือดออก

โรคติดเชื้อผ่านการสัมผัส

เช่น โรคดีหนู และโรคไข้ดิน

โรคมือ เท้า ปาก เสี่ยงต่อการระบาดในช่วงเปิดภาคเรียน ที่เด็กเริ่มทำกิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด

MUST DO!

การป้องกันและเฝ้าระวังโรค อาทิ ฉีดวัคซีน รักษาสุขอนามัย ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และเลี่ยงลุยน้ำขังหรือโคลนด้วยเท้าเปล่า และสังเกตอาการสำคัญของโรค

ที่มา : กรมควบคุมโรค

3 การติดเชื้อไวรัส Human Papillomavirus (HPV) ในเพศชาย

- 90% ของชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์ติดเชื้อ HPV โดยไม่รู้ตัว
- เชื้อแฝงไม่แสดงอาการ → แพร่เชื้อโดยไม่ตั้งใจ

ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งหลายชนิด เช่น มะเร็งปากมดลูก มะเร็งบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ทั้งเพศชายและหญิง มะเร็งทางทวารหนัก มะเร็งคอหอย โรคมุข

มุ่งป้องกันการติดเชื้อ อาทิ

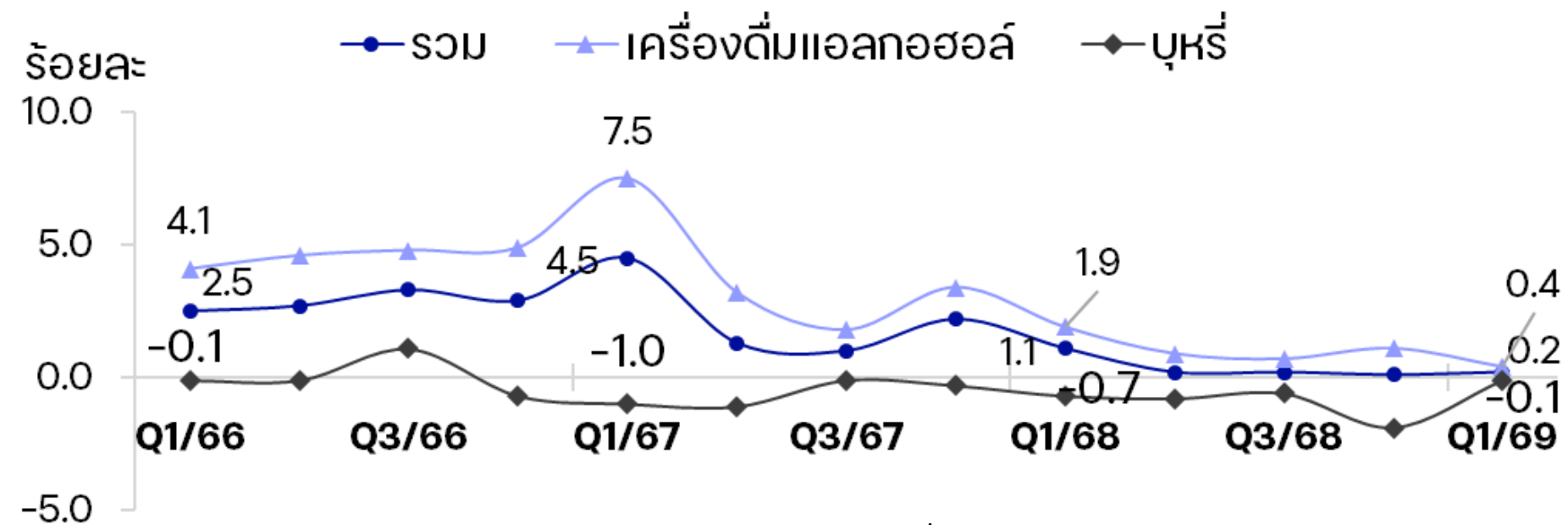
- ✓ Safe Sex
- ✓ ตรวจคัดกรองเชื้อ HPV และมะเร็ง
- ✓ ฉีดวัคซีน HPV ได้ทั้งในหญิงและชาย (โดยเฉพาะก่อนการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก)

MUST DO!

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ยุคใหม่

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยุคใหม่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.2 จากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.4 ขณะที่การบริโภคบุหรี่ยุคใหม่ลดลงร้อยละ 0.1

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือน หมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยุคใหม่ (มูลค่าที่แท้จริง)

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเด็นต้องให้ความสำคัญ

1 บุหรี่ผิดกฎหมายแพร่ระบาดมากขึ้น

โครงสร้างภาษีสรรพสามิต เริ่มใช้ ปี 2560

2 อัตรา

- ไม่เกิน 72 บาท ภาษี 25% ของมูลค่า
- เกิน 72 บาท ภาษี 42% ของมูลค่า

สัดส่วนบุหรี่ยุคใหม่ผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น

ปี 2559 2.9% ➔ ปี 2567 (Q3) 25.4%

แนวทาง

ที่มา : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2 ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรม การบริโภค

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดเก็บตามปริมาณในอัตราคงที่

ที่มา : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ตัวอย่าง

ภาษีไวน์ 1,000 บาท/ แอลกอฮอล์บริสุทธิ์

งานศึกษาต่างประเทศ

การปรับภาษีที่สอดคล้องกับเงินเพื่อช่วยลดการบริโภคได้อย่างมีนัยสำคัญ

ที่มา : Wilson et al (2025)

ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการควบคุมการบริโภคในระยะยาว

ควรพิจารณาปรับโครงสร้างภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สะท้อนความเสี่ยงต่อสุขภาพ พร้อมทั้งกำหนดกลไกปรับอัตราภาษีอย่างเป็นระบบ

3 การทดลองขยายเวลาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมาตรการรองรับ

ช่วงเวลาอนุญาตจำหน่าย

เดิม 11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น. ➔ ทดลอง 11.00-24.00 น. (180 วัน (3 ธันวาคม 2568 - 31 พฤษภาคม 2569))

ผลการติดตามและประเมินผลหลังดำเนินนโยบายครบ 90 วัน

การเสียชีวิตช่วงเทศกาลปีใหม่ 2569 เพิ่มขึ้น 4.8 เท่า (เมื่อควบคุมปัจจัยแวดล้อม) ➔ การขยายผลนโยบายระยะถัดไป ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ และควรกำหนดให้ผู้ประกอบการร่วมรับผิดชอบ

ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569 คดีอาญารวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.9 จากคดียาเสพติด ผู้ประสบอุบัติเหตุจราจรรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.3 จากผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

คดีอาญา รายไตรมาส ปี 2568 - 2569

ประเภท (หน่วย : พันคดี)	ภาพรวม ปี 2567	ปี 2568				ปี 2569
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
อาญารวม	446.9	117.6	121.2	138.6	138.6	138.7
%YoY	15.9	16.2	16.4	14.1	15.5	17.9
ยาเสพติด	357.0	92.6	97.7	112.2	155.8	117.1
%YoY	17.7	14.1	16.2	17.6	20.4	26.4
ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	70.5	19.8	18.5	21.5	18.3	16.8
%YoY	11.1	28.4	19.4	3.5	-2.6	-15.3
ชีวิต ร่างกาย และเพศ	19.2	5.1	4.9	4.9	4.4	4.7
%YoY	2.8	12.1	9.7	-6.4	-10.8	-7.0

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569)

อุบัติเหตุจราจรทางบกสะสม รายไตรมาส ปี 2568 - 2569

ประเภท	ภาพรวม ปี 2567	ปี 2568				ปี 2569
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
ผู้ประสบภัยรวม (พันราย)	869.2	225.9	204.7	215.5	227.7	235.7
%YoY	5.6	0.8	0.5	1.4	-0.4	4.3
ผู้บาดเจ็บ (พันราย)	854.8	222.4	201.6	212.8	224.4	232.2
%YoY	5.7	1.0	0.7	1.6	-0.1	4.4
ผู้เสียชีวิต (พันราย)	14.1	3.4	3.0	2.7	3.2	3.5
%YoY	0.4	-9.1	-10.7	-13.3	-16.1	2.4
ผู้ถูกพบบาดแผล (ราย)	175	47	33	40	43	33
%YoY	-12.9	20.5	-21.4	-32.2	22.9	-29.8

ที่มา : THAI RSC (ข้อมูล ณ วันที่ 26 เมษายน 2569)

ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

1 เด็กและเยาวชนไทยยังไม่ห่างไกลจากสารเสพติด

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เยาวชนถูกดำเนินคดีอาญาฐานเกี่ยวกับยาเสพติด

3,428 คดี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน **2.9%**

ที่มา : กรมพินิจฯ

67.2% เคยใช้สารเสพติด 3 อันดับแรก

1. กัญชา (39.33%)
2. ยาบ้า (37.42%)
3. สารผสมน้ำต้มใบกระท่อม (17.01%)

พบร้านจำหน่ายหลายพื้นที่

2 ตลาดการค้าการตุ๋นช่องทางใหม่ของมิจฉาชีพ

การค้าแคสเตอร์การตุ๋นกำลังได้รับความนิยมจากนักสะสมและนักลงทุน ทั้งไทยและต่างประเทศ

การหวังโอกาสสู้มิดีการ์ดมูลค่าสูง อาจทำให้ตกเป็นเหยื่อมิจฉาชีพ

ปี 2569 ความเสียหาย 7.2 ล้านบาท (ไม่รวมกรณีไม่แจ้งความ) เช่น Pre-order แล้วไม่จัดส่ง การ์ดปลอม

หากตกเป็นผู้เสียหาย : โทรแจ้ง สายด่วน 1441 / แจ้งความออนไลน์ www.thaipoliceonline.go.th

3 ความเสี่ยงจากการขาดการต่ออายุ พ.ร.บ. บุคคลที่ 3

ปี 2568 รถ 1 ใน 5 (22.9%) ไม่มีความคุ้มครอง

ที่มา : กรมการขนส่งทางบก

ข้อมูลจาก คปก. พว
รถที่เกิดอุบัติเหตุบนถนน **40-50%**
พ.ร.บ. ขาดการต่ออายุ
(ไทยรัฐ, 2569)

ดังนั้น ควรพิจารณาใช้ระบบต่ออายุ พ.ร.บ. แบบอัตโนมัติ (Opt-out)

การคุ้มครองผู้บริโภค

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569 การร้องเรียนของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.2 โดยเพิ่มขึ้นทั้งจาก สคบ. และ สำนักงาน กสทช.

ไตรมาส 1 /2569

สินค้า บริการ และอสังหาริมทรัพย์
ที่มีการร้องเรียนสูงสุด คือ
สินค้าออนไลน์ = 39.8%

ปัญหากิจการโทรคมนาคม
ที่มีการร้องเรียนสูงสุด คือ
การยกเลิกบริการ = 31.8%

สถิติการรับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค

เรื่องร้องเรียน (หน่วย : เรื่อง)	2567				2568				2569	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	%YoY
สคบ.	5,786	5,517	6,894	7,211	8,052	8,537	9,236	9,880	9,386	16.6
ด้านโฆษณา	807	397	742	648	788	674	530	756	697	-11.5
ด้านฉลาก	584	533	886	857	911	850	664	863	788	-13.5
ด้านสัญญา	467	420	686	599	625	666	469	782	560	-10.4
ด้านขายตรงและตลาดแบบตรง	609	600	711	873	1,418	744	1,258	873	1,247	-12.1
เรื่องอื่น ๆ*	3,319	3,567	3,869	4,234	4,310	5,603	6,315	6,606	6,094	41.4
สำนักงาน กสทช.	414	340	311	395	394	367	449	330	425	7.9
โทรศัพท์เคลื่อนที่	335	229	215	308	302	220	320	206	244	-19.2
อินเทอร์เน็ต	74	107	91	84	90	144	124	121	173	92.2
รวม	6,200	5,857	7,205	7,606	8,446	8,904	9,685	10,210	9,811	16.2

หมายเหตุ : *เรื่องอื่น ๆ จำแนกตามแหล่งที่มา อาทิ ข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากศูนย์รับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค สคบ. ส่วนภูมิภาค และศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ สคบ.
ที่มา : สคบ. และสำนักงาน กสทช.

ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ

1 ความเสี่ยงและช่องโหว่ของกองทุนบำนาญสงเคราะห์

ปี 2569 สมาคมบำนาญสงเคราะห์ของประชาชนทั่วไป **4,874** แห่ง (สมาชิก \approx 7 ล้านคน)

78.8% จดทะเบียนถูกต้อง และยังคงดำเนินงานอยู่

การเข้าสู่สังคมสูงวัย >> การจ่ายเงินสงเคราะห์เพิ่มสมาชิกลดลง + การบริหารกองทุนผิดพลาด/ทุจริตบางกรณี

- กองทุนบางแห่งยุติการดำเนินงานกะทันหัน
- สมาชิกบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับกองทุน

ต้องยกระดับการกำกับดูแลกองทุนฯ โดยทบทวน พ.ร.บ.การบำนาญฯ และเสริมสร้างความรู้แก่คณะกรรมการ และสมาชิก

2 การหลอกลวงให้ลงทุนเทรดทองบนแพลตฟอร์มออนไลน์

ปี 2568 มูลค่าการซื้อขายทองคำ**อยู่ในระดับสูง**

เฉลี่ยต่อวัน **6.6 หมื่นล้านบาท** สูงสุดถึง **2.6 แสนล้านบาท**
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

มีจลาจลอาศัยความกลัวพลาดโอกาสและผลตอบแทนสูงมาจูงใจ

- ตัวอย่างการหลอกลวง**
- แอปฯ เทรดทองปลอม
 - ภารกิจปั่นราคาทอง

ควรตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแพลตฟอร์มก่อนตัดสินใจลงทุน และใช้บัญชีธุรกรรมในนาม นิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

3 แนวโน้มสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ทั้งในท้องตลาดและออนไลน์เพิ่มสูงขึ้น

>> **ควรต้องเร่งปราบปราม**

Q1/2569 : สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ **▲**

- **ท้องตลาด** : 5.2 แสนชิ้น + มูลค่าความเสียหาย 690 ลบ. (**▲+65.6%YoY**)
- **ออนไลน์** : 2.0 แสนชิ้น + มูลค่าความเสียหาย 67 ลบ. (**▲+362.0%YoY**)

ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ผู้บริโภค**ยอมรับสินค้าลอกเลียนแบบ/สินค้าปลอมเหมือนของแท้** มากขึ้น

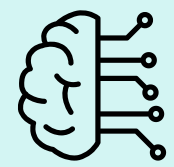
ที่มา : กฤติกร อุ่นวิไล และคณะ (2569)

สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ ไตรมาสหนึ่ง ปี 2569

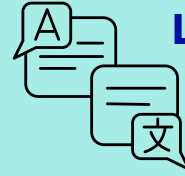

1. วิฤตและโอกาส : อนาคตตลาดแรงงานไทยภายใต้การเข้ามาของ AI

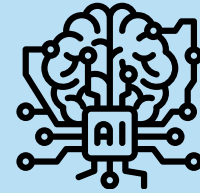
ในช่วงที่ผ่านมา ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ได้ก้าวข้ามขีดจำกัดเดิมอย่างรวดเร็ว

Machine Learning
ประมวลผลข้อมูล
ตามคำสั่ง

Large Language Model: LLM
เข้าใจภาษามนุษย์ได้

Generative AI (Gen AI)
สร้างคำตอบได้เอง

Agentic AI
คิด วางแผน ลงมือทำ
และปรับปรุงงานได้

การเข้ามาของ AI ส่งผลให้แรงงานทั่วโลกมีความเสี่ยงมากขึ้น

AI สามารถเข้ามาทดแทนหรือสนับสนุน
สัดส่วนงานที่ AI สามารถเข้ามาทดแทนหรือสนับสนุน

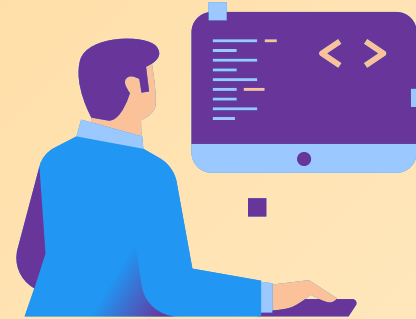
74.5%

โปรแกรมเมอร์

57.2%

นักวิเคราะห์ทางการเงิน

51.9%

นักทดสอบระบบซอฟต์แวร์

ที่มา : Massenkoff and McCrory (2026)

สำหรับประเทศไทย

การประเมินอาชีพที่มีความเสี่ยงได้รับผลกระทบ

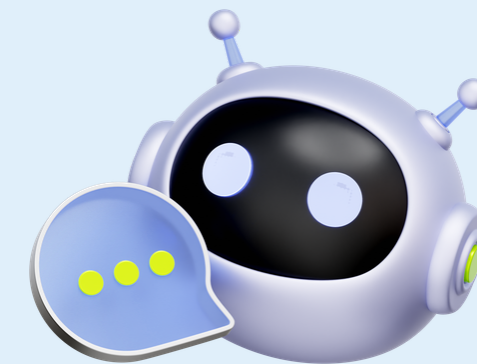
จาก Gen AI ของ Gmyrek et al. (2025)

โดยใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร
(Labour Force Survey: LFS) ไตรมาสสี่ ปี 2568

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยจากแนวคิดของ ILO ที่ได้ศึกษา
ในประเทศเวียดนาม

จากกำลังแรงงาน
ไทยทั้งหมด
40.1 ล้านคน

มีแรงงานที่เข้าข่าย
ได้รับผลกระทบจาก Gen AI
8.7 ล้านคน (21.8%)

1. วิกฤตและโอกาส : อนาคตตลาดแรงงานไทยภายใต้การเข้ามาของ AI

จำแนกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1 กลุ่มที่มีความเสี่ยงถูกทดแทน (Task Replacement)

2.2 ล้านคน (5.4% ของแรงงาน)

53.0% อยู่ใน กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล

อายุเฉลี่ย **36.5 ปี**

จบปริญญาตรีขึ้นไป **55.8%**

จบสาขาบริหารธุรกิจ **41.8%**

รายได้เฉลี่ย **27,820** บาท/เดือน

1 ทักษะปานกลาง (1.9 ล้านคน)

งานที่มีลักษณะการทำซ้ำและมีแบบแผนตายตัว

- เสมียน เลขานุการ และ งานสนับสนุนสำนักงาน **52.5%**
- งานบริการลูกค้า ต้อนรับ และการประชาสัมพันธ์ **28.4%**
- พนักงานบัญชี การเงิน และสถิติ **13.7%**

2 ทักษะสูง (3.3 แสนคน)

งานที่เน้นการคำนวณ การวิเคราะห์ตามกฎหมาย และการเขียนโปรแกรม

- ผู้เชี่ยวชาญด้านโฆษณา และการตลาด **31.1%**
- งานวิเคราะห์การเงิน/ที่ปรึกษาการลงทุน **24.7%**
- งานเทคโนโลยีสารสนเทศ **23.7%**

2 กลุ่มที่นำ AI มาสนับสนุนการทำงาน (Task Augmentation)

ภาระงานหลักส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยทักษะของมนุษย์ AI เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพเป็นหลัก

6.5 ล้านคน (16.3% ของแรงงาน)

37.3% อยู่ใน กรุงเทพฯ และปริมณฑล

อายุเฉลี่ย **42.3 ปี**

จบต่ำกว่าระดับปริญญาตรี **72.7%**

รายได้เฉลี่ย **21,506** บาท/เดือน

1 ทักษะปานกลาง (5.9 ล้านคน)

นำ Gen AI มาใช้บริหารจัดการธุรกิจ

- พนักงานขาย **47.2%**
- เจ้าของร้านค้า **20.1%**
- พนักงานขับรถยนต์ **17.2%**

2 ทักษะสูง (6 แสนคน)

Gen AI ช่วยลดภาระงานที่มีขั้นตอนชัดเจน เช่น การรวบรวมข้อมูล สรุปเอกสาร

- กลุ่มผู้จัดการและผู้บริหาร **53.7%**
- งานบริหารจัดการและบุคลากร **13.5%**
- งานประชาสัมพันธ์ **9.1%**

ที่มา: Varanasi (2025)

3 ทักษะต่ำ (6.7 หมื่นคน)

AI มาช่วยประมวลผลข้อมูล เช่น สภาพการจราจร

- พนักงานขนส่ง **82.0%**
- พนักงานจดมาตรวัด **18.0%**

ที่มา: Adjei (2026)

1. วิกฤตและโอกาส : อนาคตตลาดแรงงานไทยภายใต้การเข้ามาของ AI

ความท้าทายที่ตลาดแรงงานไทยต้องเผชิญ

1 การลดการจ้างงานลงในบางกลุ่มและลดโอกาสการทำงานของเด็กจบใหม่

องค์กรจะให้ความสำคัญกับบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง/ประสบการณ์

2 การโยกย้ายแรงงานจากงานทักษะสูงไปสู่งานทักษะต่ำ

แรงงานทักษะต่ำได้รับผลกระทบจาก AI น้อยกว่า

ที่มา : Citrini Research (2026)

3 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสู่ Agentic และ Physical AI

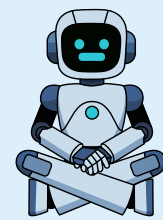
Agentic AI

จะลดบทบาทของแรงงานที่มีขั้นตอนตายตัว/อาศัยตรรกะซ้ำ ๆ เช่น

- งานวิเคราะห์ข้อมูล
- งานวิชาชีพที่มีรูปแบบชัดเจน

Physical AI/หุ่นยนต์ที่มี AI

งานเชิงกายภาพและทักษะปฏิบัติจะเสี่ยงถูกทดแทน

ที่มา : Zinnov (2025)

4 ความรวดเร็วในการผลิตกำลังคนและยกระดับทักษะให้ทันต่อเทคโนโลยี

ภายใต้นโยบาย "อว. for AI"

ภาครัฐมีแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติ (พ.ศ. 2565-2570)

แต่ยังต้องการความรวดเร็วในการปฏิบัติจริง

- เร่งยกระดับทักษะให้ทันกับเทคโนโลยี
- เปลี่ยนบทบาทแรงงานเป็น "ผู้บริหารจัดการ AI"

ไทยต้องเตรียมพร้อมอย่างไรในยุค AI

1 เร่งส่งเสริมการใช้ AI

สนับสนุนการใช้ AI ในทุกระดับทักษะ

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลและระบบประมวลผล

2 ปรับบทบาทของแรงงานทักษะสูงสู่การเป็น "ผู้บริหารจัดการ AI"

โดยเฉพาะการจัดการกับข้อจำกัดเชิงเทคนิค เช่น

การให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน

อคติจากชุดข้อมูล

ความเป็นส่วนตัว

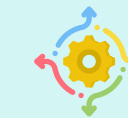
3 พัฒนารอบกฎหมายและธรรมาภิบาลดิจิทัลและการใช้ AI

พัฒนาหลักกำกับดูแลและกฎหมายที่เอื้อต่อการคุ้มครองแรงงาน

กำหนดความรับผิดชอบทางกฎหมายหาก AI ก่อความเสียหาย

ออกแบบกฎหมายให้มีความยืดหยุ่น ทันต่อการพัฒนา AI ที่รวดเร็ว

2. โซลาร์เซลล์ : ก้าวสำคัญสู่ความมั่นคงทางพลังงาน

ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์สูง
ตั้งอยู่ในเขตร้อนใกล้เส้นศูนย์สูตร ได้รับรังสีดวงอาทิตย์สม่ำเสมอทั้งปี

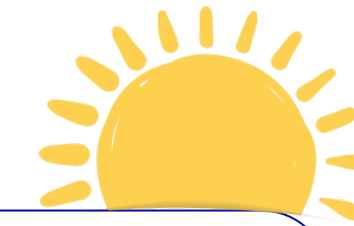
หลายประเทศเริ่มคำนึงถึงความมั่นคงทางพลังงาน

โซลาร์เซลล์

กลายเป็นทางเลือกสำคัญ

ภาครัฐตั้งเป้าหมายให้ภาคครัวเรือนติดตั้งโซลาร์เซลล์
9 หมื่นครัวเรือน ภายในปี 2571
ผ่านมาตรการลดหย่อนภาษีฯ

ปัจจุบันมีครัวเรือนที่ติดตั้งโซลาร์เซลล์แล้ว 20,282 ครัวเรือน

พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือนไทย

กลุ่มที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 200 หน่วยแรก

หรือมีค่าไฟฟ้าไม่เกิน 600 บาท/เดือน

15.4 ล้านครัวเรือน

ใช้ไฟฟ้าระดับพื้นฐาน เนื่องจากมีความอ่อนไหวต่อค่าไฟฟ้าสูง

ตระหนักถึงประโยชน์ของโซลาร์เซลล์ แต่ขาดเงินลงทุนติดตั้ง

ที่อยู่อาศัยที่ไม่เอื้อต่อการติดตั้งโซลาร์เซลล์ อาทิ ไม่มี
กรรมสิทธิ์ชัดเจน หรือโครงสร้างอาคารไม่แข็งแรง

กลุ่มที่ใช้ไฟฟ้า 201-400 หน่วย

หรือมีค่าไฟอยู่ที่ 603.95-1,390 บาท/เดือน

4.6 ล้านครัวเรือน

มีศักยภาพในการลงทุนติดตั้งโซลาร์เซลล์ แต่ยังคงจำกัด
 อาทิ

- การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและระยะเวลา
คืนทุนที่นานถึง 5-10 ปี
- ข้อยกีดกันที่อยู่อาศัย อาทิ พื้นที่
ติดตั้งจำกัด

กลุ่มที่ใช้ไฟฟ้ามากกว่า 400 หน่วย

หรือมีค่าไฟตั้งแต่ 1,395 บาท/เดือนขึ้นไป

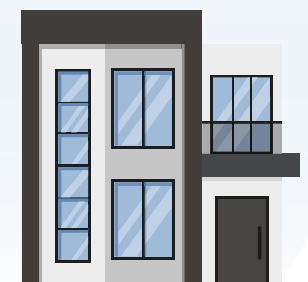
3.2 ล้านครัวเรือน

ใช้ไฟฟ้าเพื่อความสะดวกสบายเป็นหลัก

เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการติดตั้งโซลาร์เซลล์
เพื่อลดภาระค่าไฟระยะยาว ได้สูงกว่ากลุ่มอื่น

2. โซลาร์เซลล์ : ก้าวสำคัญสู่ความมั่นคงทางพลังงาน

ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการติดตั้งโซลาร์เซลล์

1 กระบวนการขอติดตั้งระบบ On Grid และ Hybrid ยุ่งยาก

ขออนุญาตหลายขั้นตอนจากหลายหน่วยงาน

ขออนุญาตท้องถิ่น → แจ้ง กกพ. → ขอเชื่อมไฟฟ้ากับ กฟน./กฟภ. → รับการตรวจสอบจากการไฟฟ้า

ใช้เอกสารจำนวนมาก

ระยะเวลาดำเนินการเริ่มต้นที่ **45-90** วัน

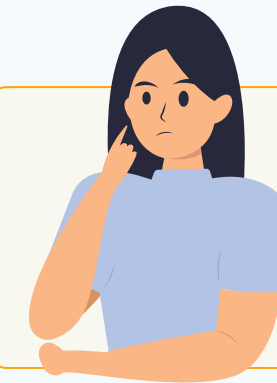

ภาครัฐอยู่ระหว่างการผลักดันร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมการใช้ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ พ.ศ. ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการติดตั้งโซลาร์เซลล์

แต่ยังมีข้อจำกัด
จากเงื่อนไขด้านกรรมสิทธิ์/
พื้นที่ส่วนกลาง

2 ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งสูง

ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอยู่ที่ **120,000-400,000** บาท

ผลสำรวจของ SCB EIC ปี 2568

- ผู้บริโภคกว่า **80.0%** สนใจติดตั้ง แต่กังวลด้านต้นทุน
- มากกว่า **50.0%** ของผู้ที่ติดตั้งโซลาร์เซลล์ต้องใช้เงินส่วนตัวจ่าย

3 นโยบายยังไม่ดึงดูด

มาตรการลดหย่อนภาษีฯ
ไม่ใช่สิ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่
ต้องการมากที่สุด

ผลสำรวจของ SCB EIC ปี 2568

- 1 **26.0%** อยากรู้เงินอุดหนุนค่าติดตั้งมากที่สุด
- 2 **20.0%** ต้องการลดหย่อนภาษีจากค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง
- 3 ความต้องการอื่น ๆ
 - ขยายไฟเสรี (**15.0%**)
 - โซลาร์เซลล์ราคาต่ำ (**14.0%**)
 - รับซื้อไฟคืนเท่าราคาขายปลีก (**13.0%**)
 - ลดขั้นตอนขออนุญาต (**12.0%**)

“ประชาชนต้องการ
มาตรการสนับสนุน
ที่ครอบคลุมทั้งการลด
ต้นทุน การเข้าถึงระบบ
และผลตอบแทน
หลังการติดตั้ง”

2. โซลาร์เซลล์ : ก้าวสำคัญสู่ความมั่นคงทางพลังงาน

แนวทางการส่งเสริมการเข้าถึงโซลาร์เซลล์ภาคครัวเรือนในต่างประเทศ

เยอรมนี

ขยายการใช้โซลาร์เซลล์ผ่านโซลาร์ระเบียบ

โดยผู้อยู่อาศัยในอาคารชุด/ผู้เช่าสามารถติดตั้งได้เอง จากแผงขนาดเล็กเสียบเข้าปลั๊กบ้าน

รัฐปรับปรุงกฎหมาย เจ้าของอาคารปฏิเสธการติดตั้งยากขึ้น + ลดขั้นตอนการลงทะเบียน

เอื้อให้ประชาชนเข้าถึงโซลาร์เซลล์ด้วยชุดพื้นฐาน ราคาเริ่มต้น 300-500 ยูโร **คืนทุนเฉลี่ย 3 ปี อายุใช้งานราว 20 ปี**

สหราชอาณาจักร

เน้นสร้างแรงจูงใจด้านความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

VAT%

ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการติดตั้งในที่อยู่อาศัย

ครัวเรือนสามารถจำหน่ายไฟฟ้าส่วนเกินคืนเข้าสู่ระบบ ผ่าน Smart Export Guarantee

สำหรับครัวเรือนรายได้น้อย **สนับสนุนค่าติดตั้งบางส่วนหรือทั้งหมด**

บทเรียนสำหรับประเทศไทย คือ การออกแบบมาตรการให้ตอบโจทย์ข้อจำกัดของประชาชนแต่ละกลุ่ม

» มาตรการปัจจุบัน

สินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ

- ธนาคารอาคารสงเคราะห์ออกสินเชื่อโซลาร์รูฟ
- ธนาคารออมสินออกสินเชื่อ GSB Go Green
- บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สนับสนุนผ่อนชำระค่าติดตั้ง

การรับซื้อ ไฟฟ้าส่วนเกิน

- อัตรารับซื้อ 2.20 บาทต่อหน่วย
- รับซื้อรวมทั้งประเทศไม่เกิน 500 เมกะวัตต์ (ไม่เกิน 5 กิโลวัตต์ต่อมิเตอร์)
- มีระยะสัญญา 10 ปี

การอำนวยความสะดวก แบบเบ็ดเสร็จ

- อยู่ระหว่างพัฒนาระบบบริการแบบครบวงจร

ครัวเรือนรายได้น้อย

ยังเผชิญข้อจำกัด การลงทุนเริ่มต้น

ควรมีมาตรการลดภาระ ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าโดยตรง อาทิ อุดหนุนค่าติดตั้ง

» ระยะถัดไป

1 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง+เป็นฐานพัฒนาอุตสาหกรรม การผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ในระยะต่อไป

2 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักรู้+พัฒนาเทคโนโลยีบริหารจัดการพลังงานครัวเรือน

3 ปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของประเภท ที่อยู่อาศัย/โครงสร้างอาคาร

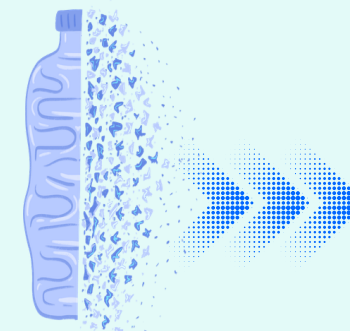
3. ภัยเงียบจากไมโครพลาสติก

ไมโครพลาสติก (Microplastics) มีอนุภาคขนาดเล็กกว่า 5 mm

ปฐมภูมิ ผลิตขนาดเล็กตั้งแต่ต้น เช่น เม็ดพลาสติกบรีส เม็ดบีดส์ และเส้นใยสังเคราะห์

ทุติยภูมิ สลายจากขนาดใหญ่ เช่น ถุง ขวด โฟม บรรจุภัณฑ์ อวนจับปลา และยางรถยนต์

ปะปนอยู่ในแหล่งน้ำ
ดิน และอากาศ

ห่วงโซ่อาหารและ
ร่างกายมนุษย์

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปัญหาไมโครพลาสติกรุนแรงขึ้น

1 การขยายตัวของ Fast Fashion

มูลค่าตลาดโลก

161.7 Billion USD ปี 2568 **222.7** Billion USD ปี 2573

ซักผ้า → เส้นใยขนาดเล็กหลุดออกมาปะปนในน้ำเสีย
ทิ้งเป็นขยะ/เสื่อมสภาพ → แยกตัวเป็นไมโครพลาสติก

35% ไมโครพลาสติกปฐมภูมิที่ปนเปื้อน
ในทะเลทั่วโลก เป็น "ใยสังเคราะห์"

2 การขยายตัวของ Food Delivery

มูลค่าธุรกิจในประเทศไทย

35,000 ล้านบาท ปี 2562 **86,100** ล้านบาท ปี 2567

การใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งเพิ่มขึ้นมาก
(Food Delivery สร้างขยะพลาสติก ≈ 7 ชิ้น/ครั้ง)

มักมีคราบไขมันและเศษอาหารปนเปื้อน
รีไซเคิลได้ยาก บางส่วนนำไปเผาทำลาย ฝังกลบ

สลายตัวเป็น
ไมโครพลาสติก

3 การอุ่นอาหารและใช้ บรรจุภัณฑ์นานเกินควร

พลาสติกสัมผัสความร้อน ถูกคน
เขย่า หรือใช้งานต่อเนื่องเป็นเวลานาน

การอุ่นอาหารด้วยไมโครเวฟ 5 นาที
สามารถปล่อยไมโครพลาสติกมากถึง
326,000-534,000 อนุภาค

เสื่อมสภาพและปล่อยไมโครพลาสติก
(แม้จะเป็นบรรจุภัณฑ์ Microwave Safe)

4 การกำจัดขยะไม่เหมาะสม

สูงถึง **6.27** ล้านตัน
คิดเป็น **23.1%** ของขยะมูลฝอย
ทั้งหมดในไทย
 อาทิ เทกองรวม ฝังกลบที่ไม่ถูกหลัก
เผาในที่โล่ง และทิ้งลงแหล่งน้ำ

ฝนตกหนัก พายุขยะพลาสติกลงสู่แม่น้ำ
และเพิ่มการปล่อยพลาสติกได้ถึง **10** เท่า

ขยะจากฝังลงสู่ทะเล ≈ **3-5** หมื่นตัน/ปี
88% ของขยะทะเลที่พบทั้งหมด
เป็นประเภทพลาสติก

ผลกระทบต่อมิติเศรษฐกิจ และสุขภาพของประชาชน

มิติเศรษฐกิจ

ภาคประมง

ภาคเกษตร

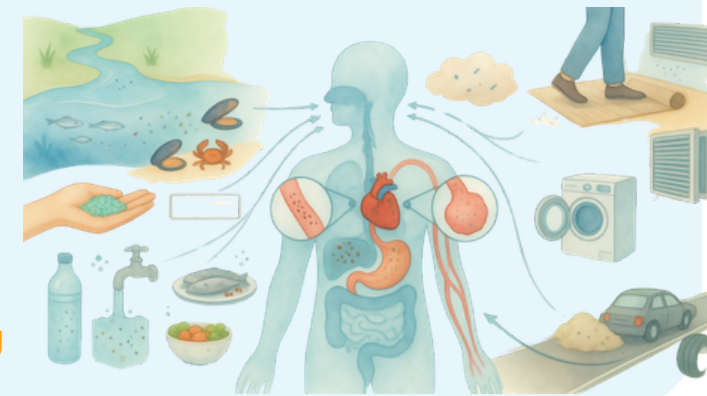
ภาคการท่องเที่ยว

- ผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการสืบพันธุ์ → สัตว์ทะเลลดลง กระทบต่อรายได้
- อาจถูกปฏิเสธจากตลาด หรือเพิ่มต้นทุนตรวจสอบ ส่งผลต่อการแข่งขันของรายย่อย
- กระทบต่อความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตรและอาหาร
- อุปสรรคต่อการส่งออก ในประเทศที่มาตรฐานเข้มงวด
- ภาพลักษณ์เสียหาย นักท่องเที่ยวลดลง และส่งผลต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

มิติสุขภาพ

- คนอาจได้รับไมโครพลาสติก ประมาณ 5 กรัม/สัปดาห์ ≈ บัตรเครดิต 1 ใบ
- พบการสะสมอยู่ในหลายอวัยวะของมนุษย์ เช่น สมอง หลอดเลือด ตับ ไต ไช้กระดูก รก และน้ำนมแม่
- อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาว เช่น
 - รบกวนฮอร์โมน
 - กระทบพัฒนาการเด็ก
 - เพิ่มความเสี่ยงโรคหัวใจ/หลอดเลือดสมอง
 - เพิ่มความเสี่ยงโรคมะเร็ง
 - ตัวนำสารพิษเข้าสู่ร่างกาย

มาตรการรองรับ

1 พัฒนากฎหมายและมาตรการกำกับดูแล

- หลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) ตลอดวงจรชีวิตของบรรจุภัณฑ์
- การขับเคลื่อนตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก (พ.ศ. 2561-2573) มุ่งนำกลับมาใช้ประโยชน์ 100% ภายในปี 2570
- มาตรการเพิ่มเติม อาทิ (1) กำหนดมาตรฐานกลางตรวจวัดไมโครพลาสติกในอาหารและแหล่งน้ำ (2) มาตรการทางภาษี ส่งเสริมสินค้า/บรรจุภัณฑ์ Eco-Friendly

2 ต่อยอดการวิจัยและพัฒนาวัสดุทางเลือก

- พลาสติกชีวภาพจากวัตถุดิบการเกษตร เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ที่ปลอดภัยกว่าและย่อยสลายได้ในธรรมชาติ
- เป็นที่ต้องการในหลายอุตสาหกรรม เช่น บรรจุภัณฑ์ การแพทย์ และยานยนต์ แต่ยังมีข้อจำกัด เช่น ต้นทุนสูง ไม่ทนความร้อน และอายุใช้งานต่ำ
- ควรเร่งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

3 เฝ้าระวังสุขภาพเชิงรุก

- ควรพัฒนาระบบข้อมูลและเฝ้าระวังสุขภาพเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่เสี่ยง รวมถึงกลุ่มเปราะบาง
- ติดตามแนวโน้มการได้รับไมโครพลาสติก และศึกษาความเชื่อมโยงกับโรค NCDs เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและดูแลสุขภาพประชาชนอย่างเหมาะสม

✦ **สภาพัฒน์**

บทความ

**“ บ้านพักผู้สูงอายุ :
ความท้าทาย
ของบันปลายชีวิต ”**

บทความ “บ้านพักผู้สูงอายุ : ความท้าทายของบ้านปลายชีวิต”

สังคมสูงวัยระดับสุดยอด เป็นโจทย์สำคัญของประเทศ ทั้งด้านสุขภาพ รายได้ รวมถึงที่อยู่อาศัย

ภาครัฐมุ่งเน้น “การสูงวัยในถิ่นที่อยู่ (Aging in Place)” ให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ในบ้านหรือชุมชนเดิม ผ่านนโยบายต่าง ๆ

อาทิ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย / การพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง / การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

Aging in Place เผชิญข้อจำกัด

วัยแรงงานย้ายเข้าสู่เมืองเศรษฐกิจ

ขนาดครัวเรือนเล็กลง

ลดทอนศักยภาพของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุ

ปี 2567 ผู้สูงอายุอาศัยลำพังเพิ่มขึ้นเท่าตัว จากปี 2545

สัดส่วนผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว

6.3% ปี 2545

12.9% ปี 2567

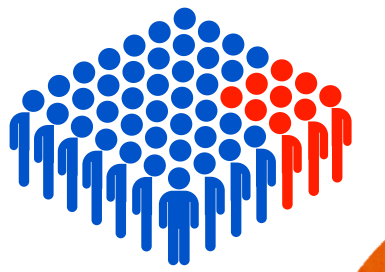
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การสูงวัยในถิ่นที่อยู่ อาจไม่ตอบโจทย์ได้ทุกกรณี

สำรวจความคาดหวัง การวางแผน และการเตรียมตัวของประชากรวัยทำงานต่างรุ่นอายุและรูปแบบการอยู่อาศัยต่อชีวิตในวัยสูงอายุ*

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2565

ส่วนใหญ่ (56.1%) ต้องการอยู่ในที่เดิม

5.7% สนใจที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร (Senior Complex)

1.0% คาดว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

Gen Y และ Gen Z ต้องการสูงกว่า Gen X

(ในราคาที่เหมาะสม) เพราะมีแนวโน้มไม่มีบุตร

*เก็บข้อมูลออนไลน์ในปี 2564 จากประชากรอายุ 18-59 ปี จำนวน 1,734 คน

ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทย

สถานบริบาล (Nursing Home)

ให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

- 944 โครงการ
- รองรับ 1.7 หมื่นคน

บ้านพักผู้สูงอายุ (Residential)

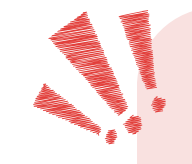
สำหรับผู้สูงอายุที่ยังช่วยเหลือตนเองได้ เน้นการออกแบบ Universal Design และส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

- 96 โครงการ
- รองรับ 1.6 หมื่นคน

อัตราการเข้าพักรวมสูงถึง 87.8%

ที่มา : REIC

หลายโครงการเน้นกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง

ทำให้ผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดทางการเงินมีโอกาสเข้าถึงจำกัด

บ้านบางแค รอคิวนานกว่า 15 ปี

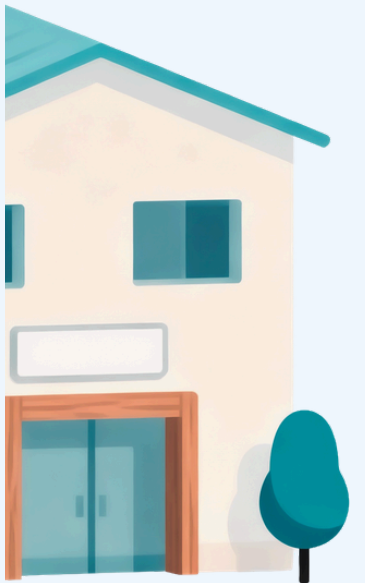
รอคิวเข้าพัก ≈ 6,000 คน (ณ ปี 2569) แต่รองรับได้เพียง 250 คน

ข้อจำกัดของบ้านพักผู้สูงอายุ

1 ข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการ หน่วยที่อยู่อาศัย กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่เป็นเมือง

ผู้สูงอายุที่ไม่ได้ทำงาน : **56.9%** ของผู้สูงอายุทั้งหมด

▶ ออกจากกำลังแรงงานและอาจต้องการที่อยู่อาศัยที่รองรับวิถีชีวิตในวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่ขาดระบบสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชน

จังหวัดที่เป็นเมือง/ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ มีสัดส่วนผู้สูงอายุไม่ได้ทำงานสูงที่สุด

เช่น นนทบุรี (80.1%) สระบุรี (70.6%) ปทุมธานี (70.6%) กรุงเทพมหานคร (68.0%) และพระนครศรีอยุธยา (67.7%)

แต่บางจังหวัด

มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่ไม่ได้ทำงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ แต่มีหน่วยบริการรองรับน้อย

เช่น นครนายก (63.9%) ภูเก็ต (62.7%) และพังงา (57.2%)

มีหน่วยบริการรวมกันเพียง 1.0% ของทั้งประเทศ

2 ข้อจำกัดด้านจิตใจและสังคม (Psychosocial)

อาจก่อให้เกิดการแยกตัวออกจากชุมชนเดิมและเครือข่ายทางสังคมที่คุ้นเคย

ผู้สูงอายุบางกลุ่ม **ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ใหม่** ในที่อยู่อาศัยใหม่ได้

เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว

การขาดปฏิสัมพันธ์กับคนต่างวัย **รู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม**

ภาวะซึมเศร้า และการถดถอยทางสติปัญญา

การออกแบบพื้นที่ที่มุ่งเน้นความปลอดภัยทางกายภาพมากเกินไป

รู้สึกคล้ายสถานพยาบาลมากกว่าความเป็นบ้าน

ส่งผลต่อ **ความรู้สึกมีอิสระและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ**

บทความ “บ้านพักผู้สูงอายุ : ความท้าทายของบ้านปลายชีวิต”

รูปแบบบริการในประเทศต่าง ๆ

ฝรั่งเศส

ครอบครัวอุปถัมภ์ (Famille d'accueil)

- ผู้สูงอายุพักอาศัยร่วมกับครอบครัวผู้ดูแล
- รัฐกำหนดมาตรฐานที่พักและจำนวนผู้สูงอายุที่ดูแล

เนเธอร์แลนด์

โครงการ Humanitas Deventer

- นักศึกษาเข้าพักในบ้านพักผู้สูงอายุฟรี แลกกับการใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุ

เยอรมนี

บ้านพบปะหลายช่วงวัย (Mehrgenerationenhäuser)

- พื้นที่ชุมชนให้คนทุกช่วงวัยทำกิจกรรมร่วมกัน ศูนย์ดูแล ผู้สูงอายุและเด็ก ศูนย์กิจกรรมชุมชน

“ลำสนธิโมเดล”

ต้นแบบระบบดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

การทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน

หน่วยงานสาธารณสุข อปท. อสม. นักบริหารชุมชน และครอบครัว

การรองรับสังคมสูงวัย สามารถพัฒนาควบคู่ไปกับระบบดูแลในชุมชน

ภาคเอกชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม เริ่มมีบทบาทมากขึ้น

“Joy Ride”

ให้บริการรับส่งและดูแลผู้สูงอายุ

- ไปพบแพทย์
- ทำธุระ

ทำหน้าที่เสมือนตัวแทนลูกหลาน

“เยือนเย็น”

ให้บริการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุระยะท้ายที่บ้าน โดยทีมสหวิชาชีพ

ช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคยต่อได้

แนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ควรมุ่งออกแบบระบบการอยู่อาศัย และการดูแลที่เชื่อมโยงกับชุมชน เครือข่ายทางสังคม และความร่วมมือจากหลายภาคส่วน

1

การส่งเสริมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุให้หลากหลาย

ให้เอกชนและชุมชนมีบทบาท ผ่านมาตรการสนับสนุนอย่างมีเงื่อนไข นำอาคาร/สถานที่ที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว มาพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย/ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ

2

การพัฒนาเครือข่ายการดูแลในชุมชน

มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตที่ครอบคลุมมิติทางสังคมมากขึ้น เปิดพื้นที่ให้ SE เข้ามาเสริมบริการร่วมกับท้องถิ่น

3

การสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาระบบที่อยู่อาศัยของคนต่างวัย

โดยเฉพาะกรณีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังและมีพื้นที่เหลือใช้ อาทิ ระบบการแบ่งปันที่อยู่อาศัยที่มีวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นตัวกลางในการบริหารจัดการ

ขอขอบคุณ
Thank you

Download เอกสาร

www.nesdc.go.th